

Valtuustoaloite, Pyhäjärvi vihreän siirtymän, osallistavan energiarakentamisen ja teknologisen turvallisuuden mallikunnaksi/Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä-Pyhäjärven Perussuomalaiset valtuustoryhmä

Tekla 21.09.2026
238/10.00.00/2026

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä – Pyhäjärven Perussuomalaiset valtuustoryhmä jätti aloitteen kaupunginvaltuuston kokouksessa 26.3.2026 § 21.

Aloitteessa esitetään, että Pyhäjärven kaupunki sitoutuu avoimeen vuoropuheluun, kuntalaisten osallistamiseen, paikallisen yrittäjäkentän sekä kaivoksen teollisuusinfran täysimääräiseen hyödyntämiseen, teknologiseen turvallisuuteen ja ympäristönsuojeluun, selkeään ohjeistukseen ja turvallisuusviestintään ja vihreän siirtymän koulutukseen ja kaivosinfran hyödyntämiseen.

Kaupunginhallitus päätti 9.6.2026 § 110 lähettää aloitteen teknisten palveluiden valmisteltavaksi.

Tekniset palvelut toteaa, että aloitteessa esitetyt tavoitteet ja turvallisuusvaatimukset ovat tärkeitä ja linjassa kaupungin elinvoima- ja turvallisuustavoitteiden kanssa. Kuitenkin vertailu käynnissä ja vireillä olevien hankkeiden osayleiskaavoihin, YVA-ohjelmiin ja -selostuksiin sekä lupakäytäntöihin osoittaa, että aloitteessa vaaditut asiat toteutuvat jo kattavasti nykyisissä prosesseissa.

1. Vuoropuhelu ja kuntalaisten osallistaminen

Nykytila ja toteutus:

Tuulivoima-, aurinkosähkö- ja akkuvarastohankkeiden suunnittelua ohjaavat alueidenkäyttölain mukainen kaavoitusprosessi sekä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). Toteutusvaiheessa lupaprosessit.

Käynnissä olevissa hankkeissa on järjestetty ja järjestetään säännöllisesti lakisääteistä yleisötilaisuuksia ja vapaaehtoisia asukaskyselyitä, ja lisäksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmat (OAS) sekä kaavoitusaineistot pidetään avoimesti kuntalaisten nähtävillä. Sosiaalisen toimiluvan muodostumista ja maankäytön yhteensovittamista arvioidaan YVA-selostuksissa.

2. Paikallisen yrittäjäkentän hyödyntäminen

Nykytila ja toteutus: Hankekehittäjät tekevät jo nykyisellään tiivistä yhteistyötä kaupungin ja alueen elinkeino-organisaatioiden kanssa. Hankkeissa järjestetään kohdennettuja yrittäjätileisuuksia (esim. *"Mitä tuulipuisto tarkoittaa paikallisille yrityksille"*), joissa kartoitetaan paikalliset maanrakennus-, majoitus-, ravitsemus- ja asiantuntijapalvelut jo suunnittelu- ja rakentamisvaihetta varten.

**3. ja 4. Teknologinen turvallisuus, ympäristönsuojelu ja vaara-alueet
(Aloitteen tekninen liite A, B ja C)**

Aloitteen teknisessä liitteessä esitetyt vaatimukset jään hallinnasta, kemikaaliturvallisuudesta ja toimintaohjeista toteutuvat nykyisin seuraavasti:

Jäänesto ja automaatio (Liite A): Nykyaikaisiin tuulivoimaloihin saa lapojen jäänestojärjestelmät, kun taas tärinä- ja epätasapainoanturointi sekä automaattinen pysäytysjärjestelmä hätätilanteissa ovat vakiovarusteita. Jäänheiton ja melun suojaetäisyydet määritellään kaavaselostuksissa ja YVA-selostuksissa.

Öljyntorjunta ja kemikaaliturvallisuus (Liite B): Voimaloiden konehuoneiden suljetut valuma-altaat, vuotohälyttimet ja etävalvonta ovat tuulivoimalavalmistajien vakiolaitteistoja.

Turvallisuusviestintä ja vastuukysymykset (Liite C): Alueille pystytettävät varoituskyltit, maastomerkinnät sekä huolto- ja hätätilanneohjeet kuuluvat toimijoiden turvallisuusprotokolliin. Toiminnanharjoittajalla on korvausvastuu aiheuttamistaan vahingoista voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

4. Kaivosinfran hyödyntäminen ja koulutus

Nykytila ja toteutus: Pyhäsalmen kaivoksen ja Callion alueen uusiokäyttö vihreän siirtymän oppimis- ja testausympäristönä on jo pitkällä: Callion 13 MWp:n aurinkopuisto on käynnistänyt kaupallisen tuotantonsa (2025).

Aurinkosähköä tukeva BESS-akkuvarastoratkaisun (4 MW / 8 MWh) rakentaminen on alkanut 2026.

Prime Capital AG:n omistama 85MW/340 MWh suuri akkuvaraston rakentaminen on alkanut kesällä 2026.

Pumppuvoimalaitoshanketta sekä oppilaitos- ja yritysysteistyötä edistetään aktiivisesti jo olemassa olevien Callio-infran ja Pyhäjärven Kehitys Oy:n toiminnan kautta.

Koska aloitteessa esitetyt asiakokonaisuudet, turvallisuusvaatimukset ja toimintamallit toteutuvat jo olemassa olevissa lakisääteisissä kaavoitus-, YVA- ja lupaprosesseissa sekä Callio-alueen kehittämistoiminnassa, erillisen uuden hallinnollisen "Vihreän siirtymän toimintamallin" laatiminen ei ole tarpeen eikä tuo lisäarvoa. Nykymallilla varmistetaan aloitteen tavoitteiden toteutuminen ilman, että kaupungille aiheutetaan ylimääräistä viranhaltiatyötä, kustannuksia tai hallinnollista taakkaa.

Esittelijä

Tekninen johtaja Laukkanen Sami

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan selvityksen tiedokseen vastauksena KD:n ja PS:n valtuustoryhmien valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös